

На основі напрацьованих інструментів здійснення формувального оцінювання навчальних досягнень учнів, з урахуванням особливостей змісту шкільного курсу біологія та вікових особливостей учнів основної школи нами розроблені приклади реалізації формувального оцінювання на уроках біології у 9 класі.

Список використаних джерел

1. Зеленська Л. Д., Михайленко М. О. Педагогічний інструментарій організації формувального оцінювання в закладах загальної середньої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. Вип. 203. С. 11–18.
2. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2013. № 6. С. 45–57.
3. Осадченко Н. І., Петренко Т. І., Савинська Т. І. Формувальне оцінювання в початковій школі: перший досвід та перспективи: метод. посіб. Лохвиця, 2022. 55 с. URL: <https://bit.ly/3LXD8PT> (дата звернення: 28.03.2022).
4. Фідкевич О., Бакуліна Н. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості навчання. *Початкова школа*. 2020. №1. С. 12–13.

МОБІЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ ШКОЛЯРІВ

Підгірна Х.А., Барна Л.С.

В умовах цілеспрямованого впровадження ідей Нової української школи, проблема мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів є однією із фундаментальних у педагогіці. Закладення основ для формування особистості, яка вмотивована до навчання упродовж життя, вміє критично мислити та користується мобільними технологіями, є важливими і актуальними проблемами сучасної освіти. Необхідність та актуальність досліджуваної проблеми відображена у багатьох державних документах, а саме: у Законі України «Про освіту», Державному стандарті, Концепції «Нова українська школа», Національній доктрині розвитку освіти України в XXI ст., Національній стратегії розвитку освіти в Україні та ін. У цих документах вмотивованість учнів визначається як важлива умова для активної життєдіяльності та гармонійного розвитку особистості. У poradнику для учителя «Нова українська школа» зазначається, що «найціннішим результатом початкової освіти в особистісному вимірі є здорова дитина, умотивована на успішне навчання, дослідницьке ставлення до життя; це

учень/учениця, які, розвиваючись, вміють вчитися з різних джерел і критично оцінювати інформацію, відповідально ставитися до себе та інших людей, усвідомлювати себе громадянином/громадянкою України» [3, с. 10].

Перед учителями стоїть задача сформувати в учнів позитивну мотивацію до навчання, уміння отримувати задоволення від успіхів у навчальній діяльності, організовуючи змагальні елементи у проявах винахідливості, кмітливості, швидкості реагування. Для більшої зацікавленості школярів ХХІ ст. важливим є використання у своїй педагогічній діяльності сучасних мобільних засобів. Важливе значення відіграє розуміння вчителем важливості розподілу часу під час навчання за допомогою мобільних засобів та своєчасним оцінюванням можливостей кожної дитини.

Педагогічний аналіз проблеми мотивації здійснили такі науковці, як Ю. Бабанський, Н. Данилов, І. Лернер, В. Онищук, І. Підласий, О. Савченко, Г. Щукіна та ін. Психологічний аспект мотивації учіння обґрунтували сучасні науковці, а саме: Л. Божович, Є. Ільїн, А. Маркова, А. Маслоу, Р. Немов, С. Рубінштейн, П. Якобсон та ін. Термін «технологія навчання» був висвітлений у 60-х роках ХХ ст. Під час застосування технічних засобів навчання та комп'ютерів, почали виникати такі нові терміни, як «мобільні технології», «комп'ютерні технології», «нові інформаційні технології». Це сприяло підвищенню рівня необхідності використання мережі Інтернет [1, с. 95].

На думку Н. Морзе, мобільні технології сприяють більш вдалому забезпеченню зворотного зв'язку під час навчання, допомагають зробити навчання більш цікавим, інтенсивним та ефективним за рахунок реалізації можливостей мультимедіа освітніх систем до дієвого і наочного подання навчального матеріалу [2, с. 96].

Використання мобільних засобів в освіті сприяє підвищенню рівня персоналізації навчання. Учитель має змогу давати індивідуальні різноманітні завдання учням та бути впевненим, що вони їх виконують самостійно. Це запобігає списуванню на уроках та підвищує зацікавленість школярів. Правильно побудований урок з використанням мобільних технологій містить в собі наступні принципи: адаптивності (учень поступово звикає до такого виду діяльності); керованості (у будь-який момент вчитель має змогу скоригувати процес навчання); інтерактивності; діалоговий характер; можливість використання на всіх етапах уроку.

На нашу думку, очевидні переваги мобільного навчання та використання мобільних додатків на уроках та позакласній роботі, саме тому рекомендуємо деякі з них:

— *розвиваючі додатки*. Група додатків, що сприяє формуванню важливих умінь та навичок, розвитку пам'яті, уваги, логіки, креативності (Kapp Games, Mova, Duolingo, Наукові досліді, PhotoMath, АБВУД Lingvo Live);

— *електронні бібліотеки* є гарним доповненням до традиційного друкованого видання. Електронні тексти є компактними, зручними, універсальними, можуть оживати і рухатися, що не залишить байдужим жодного учня;

— *навчальні відео*. Додатки, які дозволяють підбирати відео відповідно до віку, потреб та інтересів учнів, відсіюючи зайвий контент (Khan Academy, Behance);

— *навчальні додатки*. Мобільні освітні додатки, де користувачі мають змогу пройти онлайн-курси із різних предметів (Coursera, Timetable, Prometheus, Школа).

Отже, системи мобільного навчання є технологіями, на основі яких у школах повинно створюватися нове навчальне середовище, де учні зможуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці, що робить процес навчання більш привабливим, демократичним, комфортним і стимулом до самоосвіти та навчання упродовж усього життя.

Список використаних джерел

1. Воронкін О. Класифікація інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Вища освіта України. 2015. № 2. С. 95–102.
2. Морзе Н. В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. К.: Видав. група BHV, 2008. 352 с.
3. Нова українська школа: poradnik для вчителя / Під заг. ред. Н. М. Бібік. К.: ТОВ Видав. дім «Плеяди», 2017. 206 с.

КАРСТОВІ ПЕЧЕРИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Прокопович Х.М., Бердей О.В.

Неймовірною окрасою Тернопільщини є величезна кількість печер. Майже по всій області можна знайти чимало карстових утворень. На Тернопільщині розташовані найбільші гіпсові печери в Україні, які справді вражають своєю величністю та загадковістю – Млинки (53 км), Кришталева (23 км), Вертеба (9 км), Озерна (130